

TMMOB

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ YIL : 36 SAYI : 400 EYLÜL 2023

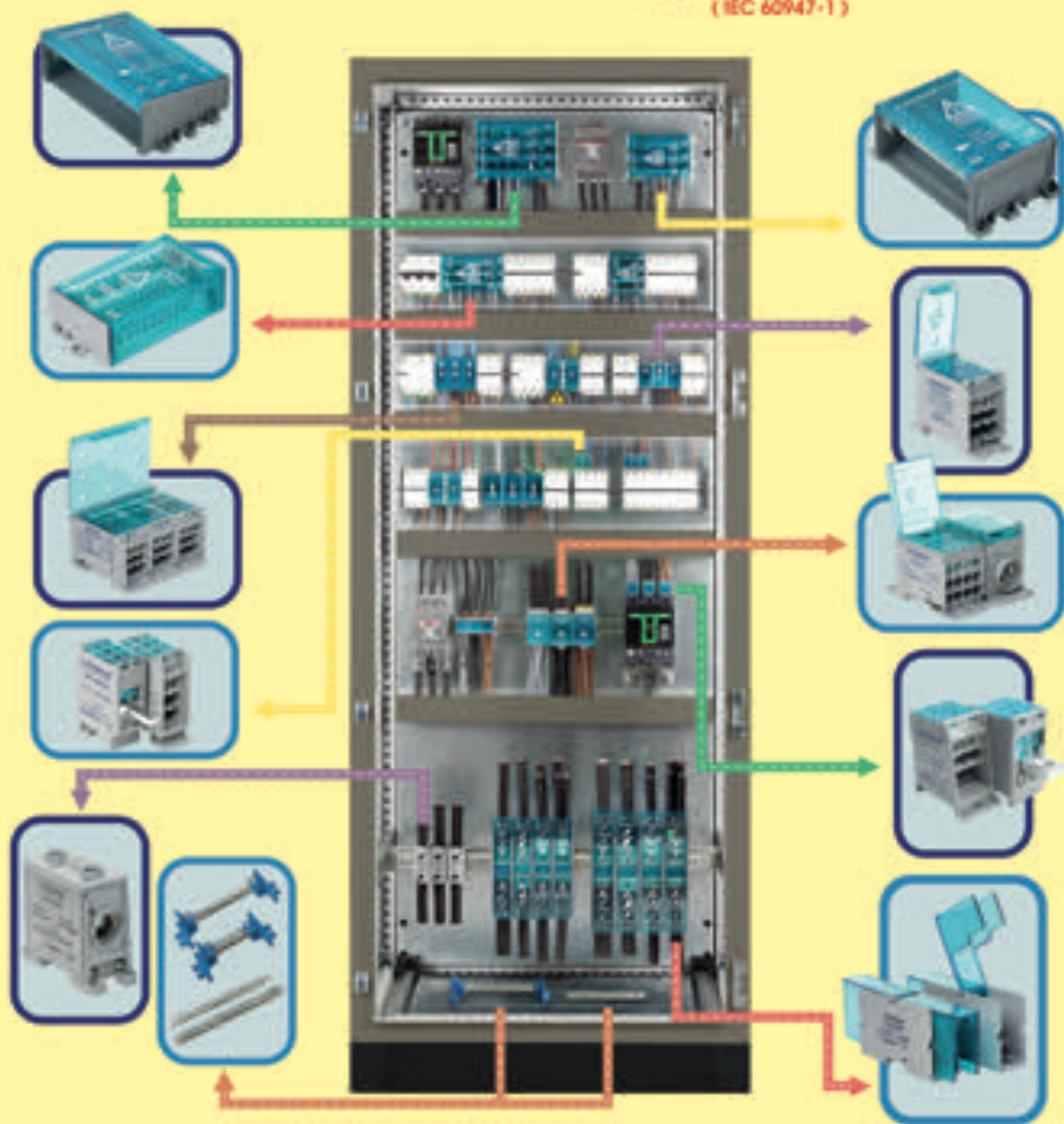

Bilimsel, teknik etkinliklerimizde bir aradayız

EMO İzmir Şubesi Bülteni
36.
yılında

DEKRA Certificated

- TERMINAL STANDARD (IEC 60947-7-1)
- PANEL STANDARD (IEC 61439-1)
- ELECTRICAL COMPONENTS STANDARD (IEC 60947-1)

1954

TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ
ODASI
İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ
YIL : 36 SAYI : 400 EYLÜL 2023

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Adına

Sahibi
Özgür TAMER

**Sorumlu Yazı İşleri
Müdürü**
Egemen AKKUŞ

Yayın Komisyonu

H. Anı GÜNDÜZ
M. Salim ARSLANALP
Ahmet BECERİK
Mehmet GÜZEL
Gülefer METE
Savaş YÜCEL
Kemal AVCİ
Yunus Emre ORAL

Anıl GÜL

Burak KESAYAK
İşil İNKAYA YAPALI

Yayına Hazırlayan

Kamer TÜRKYILMAZ GÜNER

Kahraman YAPICI

Yönetim Yeri

EMO İzmir Şubesi
Kazım Dirik Mah.
Üniversite Cad. 374/1 Sk.
No:1 Bornova-İZMİR
Tel: 0.232. 489 34 35
Faks : 0.232. 445 49 49
izmir@emo.org.tr
http://izmir.emo.org.tr

Yayın Türü

Yerel Süreli Yayın
Ayda bir yayınlanır

Baskı

Altındağ Grafik Matbaacılık
Tel/Faks: 0232 457 58 33

Baskı Tarihi

08.09.2023

Basım Adedi

500

EMO İzmir Şubesi Bülteni'nde yayınlanan her türlü haber ve yazı izin almak koşulu ile kullanılabilir. Yayınlanan yazılardan yazarları sorumludur.

EMO İzmir Şubesi üyelerine ücretsiz yollar.

Yerli Kaynak, Yerli Ekipman

Sonbaharın yaklaşmasıyla birlikte önümüzdeki aylarda gerçekleştireceğimiz büyük etkinlikler için yürüttüğümüz çalışmalar hızlandı. Önümüzdeki ilk etkinliği Makina Mühendisleri Odası'nın İzmir Şubesi ile birlikte düzenliyoruz. İzmir Rüzgâr Sempozyumu ve Sergisi'ni 21-22 Eylül 2023 tarihlerinde Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde gerçekleştireceğiz. Yedincisini düzenlemeye hazırladığımız bu iki günlük etkinlikte sektörün tüm paydaşlarını bir araya getireceğiz. Teorik bilgilerin yanı sıra yeni geliştirilen rüzgar enerjisi teknolojilerinin ve yeni çözümlerin de sergileneceği bu etkinlikte akademi, sanayi, toplum iş birliğine de katkı sağlamayı hedefliyoruz. Teknik içeriği yoğun olan bu etkinliğimizde rüzgar enerjisinden yararlanmanın geleceğini hep birlikte şekillendirmeye çabalayacağız.

İlk etkinliğimizde yer alan bildiri ve sunumlar büyük ölçüde İngilizce olarak yabancı meslektaşlarımız tarafından gerçekleştirilmiştir. 16 bildirinin sadece 6 tanesi Türkçe olarak sunulabilmişti. Aradan geçen yıllar boyunca ülkemizin mühendislik birikiminin önemli ölçüde arttı. Kuşkusuz bu gelişmede bizlerin bu etkinlik aracılığıyla uzun yıllardır sergilediğimiz çabanın da katkısı vardır. EMO olarak ülkemizin enerji ihtiyaçları için öncelikle yerli ve yenilenebilir kaynaklardan, merkezi bir planlama içerisinde, kamusal bir anlayışla kullanılması gerektiğinin altını çiziyoruz. Ülkemizde özellikle rüzgâr ve güneşteki gelişme potansiyeli ön plana çıkıyor. Günümüzde geliştirilmiş en temiz enerji üretme yöntemlerinin bile, kâr hırsı nedeniyle çevre yıkımlarına neden olduğu hepimiz tarafından bilenen gerçeklerdir. Özellikle ÇED süreçlerinin iyileştirilip, toplumsal fayda analizlerine dayalı bütüncül değerlendirmelere göre, yatırımlara izin verilmesi; yatırımcılarımızın da çıkarınadır. Bugün HES kelimesi hemen hemen tüm yörelerde "doğa tahribatı" kelimeleriyle eş anlamlı gibi algılanmaktadır. Bu nedenle yanlış-sorunlu projeler kadar doğru projelere de itiraz edilmekte, tepki gösterilmekte, hatta davalar açılmaktadır. Benzer bir durumla karşılaşmaması ve HES kelimesinin yanına RES kelimesinin de eklenmesi için tüm sektör bileşenleri toplumsal ve çevresel zararları en aza indirmek için çaba sarfetmelidir.

Hepimizin bildiği gibi, yaşamın ve sanayinin temel girdisi olan elektrik enerjisi üretim maliyetlerinin düşürülmesi için yerli ve yenilenebilir kaynaklar hayati önem taşımaktadır. Bugün içinde bulunduğumuz ekonomik krizin temel sebeplerinden biri ithal kaynaklara dayalı olarak şekillenen enerji piyasasıdır. Bildiğiniz gibi EMO olarak, kaynakların yerli olmasının yanında bu kaynaklar için kullanılacak ekipmanlardaki yerli üretimin de önemli olduğunu vurguluyoruz. Yerli ekipman ve teknoloji geliştirilmesi konusunda ülkemizin henüz emekleme aşamasında olduğundan hareketle, rüzgâr ve güneş enerjisine ilişkin Ar-Ge çalışmalarının, enerji alım fiyatlarına dayalı mali mekanizmaları aşacak bir şekilde teşvik edilmesi gerektiğinin altını çiziyoruz. Rüzgâr ve güneş enerjisine ilişkin araştırma ve geliştirme çalışmalarını koordine etmek üzere yeni bir planlama yapılmasına da ihtiyaç bulunmaktadır. Yerli kaynakların pahalı ithal ekipmanlarla değerlendirilmesi, ekonomimizin temel problemi olan cari açığın düşürülmesine beklenen katkıyı sağlayamayacaktır.

Başta mühendislerimiz olmak üzere bu alandaki yetişmiş işgücümüz, yeni teknolojiler geliştirebilecek niteliktedir. Hem teorik bilginin hem de deneyimlerin aktarılması için bir platform işlevini gören sempozyumumuzun, ülkemizin mühendislik birikimini artırmasını ve bu birikiminin kamu yararına katma değere dönüşmesini umut ediyoruz. Yerli kaynağın yerli ekipmanlarla değerlendirilmesi amacıyla Ar-Ge çalışmalarının önünün açılmasının yanında, bu alanda faaliyet gösteren sanayi kuruluşlarına da katkı sağlamasını bekliyoruz. Tüm üyelerimizi, enerji üretiminin doğaya, yaşama ve tarım alanlarına olumsuz etkileri minimize edilmiş projelerinin yaşama geçmesi için bir dönüm noktası oluşturmaya çalıştığımız etkinliğe davet ediyoruz.

Son olarak 400. Sayısı ile karşınızda olduğumuz şube bültenimizin hem şubemizle ilgili haberleri hem de alandaki gerek teknik gerekse mevzuata dayalı güncel gelişmeleri siz üyelerimize ulaştırmak için yayın komisyonumuzun yoğun gayretleri ile bundan sonra nice 400 sayıda daha karşınızda olmasını diliyoruz.

Özgür Tamer

EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı

TRT İzmir Bölge Müdürlüğü'nde Çalışan Üyelerimize Ziyaret

TRT İzmir Bölge Müdürlüğünde görev yapan üyelerimiz 18 Ağustos 2023 tarihinde Şube Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Tamer, Yönetim Kurulu Üyesi Gökhan Sezer ve Şube Müdürü Barış Aydın tarafından ziyaret edildi.

TRT İzmir Bölge Müdürlüğünde İşyeri Temsilcimiz Yahya Çelik ile birlikte F.Ceren Yazgan Ceyhan, Özlem Erakman, Hasan Vural Çetiner, Ahmet Saraç ve Recep Korkmaz'ın katıldığı ziyarette, Şubemizin 34. dönemde yürütülen çalışmaları hakkında bilgi verildi. Ziyarette; EMO İzmir Şubesi Hizmet ve Eğitim Merkezi 2.Kat Konferans Salonu yapım süreci, üyelerimize yönelik oluşturulan YG Uygulama Merkezi ile Aydınlatma ve Elektronik Laboratuvarında yürütülen çalışmalar aktarıldı.

Kamuda çalışan üyelerimizin özlük hakları ve emeklilik sonrası yaşanan mağduriyetlerin dile getirildiği ziyarette; süreç ile ilgili TMMOB'nin yapmış olduğu çalışmalar ve açıklamalar

paylaşıldı. Görüşme; 1-2-3 Kasım 2023 tarihlerinde İzmir'de gerçekleştirilecek VII.Elektrik Tesisleri Ulusal Kongre ve Sergisi'ne katılım ve destek çağrısıyla tamamlandı.

ADM Aydın İl Müdürlüğü Ziyareti

EMO Aydın İl Temsilciliği tarafından 10 Ağustos 2023 tarihinde Aydın ADM İl Müdürlüğü ziyaret edildi.

Aydın ADM İl Müdürü Ali Karabıyık ile Aydın İl Temsilcisi Haluk Demirci, Temsilci Yardımcısı Coşkun Çalışkan, Teknik Görevli Recep Mercimek ve Aydın SMM komisyon üyeleri Kemal Çağrı Özcan ve Cemal Yılmaz'ın katıldığı görüşmede; Aydın ilinde SMM faaliyetleri ile ilgili genel değerlendirmelerde bulunuldu.

Ziyarette ayrıca; YG İşletme Sorumluluğu hizmetleri üstlenilmesine ilişkin ilgili firmalara bildirimlerin yapılması, dağıtım şirketi ve temsilci-

lik arasında ayda bir kere olmak üzere toplantılar düzenlenmesi ve işletme sorumlusu yetkili mühendis bulun-

durmeyan firmalara dağıtım şirketi aracılığıyla bilgi verilmesi konularında görüş ve öneriler değerlendirildi.

AG Kompanzasyon ve Güç Kalitesi Ürünleri, Harmoniklerden Korunma Yöntemleri Semineri Yapıldı

Şubemizin, ABB Elektrik firmasıyla Mayıs-Aralık 2023 ayları arasında planladığı seminerler EMO İzmir Şubesi Hizmet Eğitim Salonu'nda sürüyor.

Seminer dizisi kapsamında 'ABB AG Kompanzasyon ve Güç Kalitesi Ürünleri Harmoniklerden Korunma Yöntemleri' başlıklı seminer Cihan Şenel'in sunumuyla 23 Ağustos 2023 tarihinde EMO İzmir Şubesi Hizmet ve Eğitim Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Cihan Şenel sunumunda; endüstriyel ve ticari işletme uygulamaları için

güç kalitesi problemlerine hızlı (anlık) müdahale etme ve sürekli reaktif güç

kompanzasyonu yapabilen ürünlere ilişkin bilgilendirmede bulundu.

SEMİNER PROGRAMI

Şubemizin, ABB Elektrik firmasıyla Haziran-Aralık 2023 ayları arasında düzenleyeceği seminer programı aşağıda yer almaktadır. Seminerler saat 18.00'de EMO İzmir Şubesi Hizmet ve Eğitim Merkezi'nde gerçekleştirilecektir.

Tarih	Eğitim Konusu	Sunan
27 Eylül 2023	Elektrik Ark Hatası ve Alçak Gerilim Tesisatlarında Yangından Korunma	Batuhan Uyar – Didem Engin
25 Ekim 2023	ABB Modüler Kesintisiz Güç Kaynakları (UPS) ve DPA™ (Merkeziyetçi Olmayan Paralelleme Mimarisi)	Çağatay Çubukçuoğlu
29 Kasım 2023	ABB Alçak Gerilim Tip Testli Panolar	Erol Garip
27 Aralık 2023	Güncel Standartlar Işığında Elektrik Tesisatlarındaki Yenilikler	Burak Emir

Yitirdiklerimiz...

Muzaffer Hakan Sonat

3454 sicil nolu üyemiz Muzaffer Hakan Sonat, 15 Ağustos 2023 tarihinde aramızdan ayrıldı. 1948 yılı Zonguldak doğumlu Sonat; 1971 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Elektrik Mühendisliği Bölümü'nden mezun olmuştu. Üyemizin ailesine, sevdiklerine ve EMO örgütlülüğüne başsağlığı dileriz.

Kasım Avcı

5228 sicil nolu üyemiz Kasım Avcı, 23 Ağustos 2023 tarihinde aramızdan ayrıldı. 1951 yılı Rize doğumlu Avcı; 1975 yılında İDMMA Elektrik Mühendisliği Bölümü'nden mezun olmuştu. Uzu yıllar Serbest Müşavir Mühendis olarak meslek yaşamını sürdürmüş olan Üyemizin ailesine, sevdiklerine ve EMO örgütlülüğüne başsağlığı dileriz.

Büyük Marmara Depreminden, Kahramanmaraş Depremlerine, Ülkemiz Enkaz Altındadır!

TMMOB 16 Ağustos 2023 tarihinde Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz imzasıyla, 17 Ağustos Depremi yıldönümüne ilişkin ilişkin bir basın açıklaması yaptı.

Aradan geçen 24 yıla karşın ülkemizin depremlere karşı hazırlıklı olabilmesi için gerekli adımların hiçbir koşul altında atılmadığı ifade edilen açıklamada şöyle denildi:

20 binden fazla yurttaşımızın hayatını kaybettiği, 50 binden fazla kişinin yaralandığı, yüzbinlerce yapıyı yerle bir eden 17 Ağustos Depremi'nin 24. yılında kaybettiklerimizi bir kez daha özlemle anıyoruz.

Ülkemizin deprem gerçeğiyle yüzleşmesinde bir milat olarak kabul edilebilecek Büyük Marmara Depremi, yarattığı yıkım ve halkımıza yaşattığı travma ile depremlere karşı hazırlıklı olmanın toplumsal farkındalığının yaratılmasında da etkili oldu.

Ancak yaşanan yıkıma ve toplumsal travmaya karşın 24 yılda ülkemizin depremlere karşı hazırlıklı olabilmesi için gerekli adımların hiçbir koşul altında atılmadığını, aradan geçen yıllara rağmen deprem gerçeği ile yüzleşmekte ülkemizin bir yol katedemediğini üzümlerle görüyoruz.

Yaşadığımız en büyük felaketlerden biri olan Büyük Marmara Depremi'nin ardından, 2003'te Bingöl'de, 2011 Van'da, 2020'de Elazığ-Sivrice ve İzmir'de ve ne yazık

ki bu kış gerçekleşen ve 11 ilimizi etkileyen 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş ve 20 Şubat 2023 Hatay depreminde de benzer acıları tekrar tekrar yaşadık, yaşıyoruz.

Marmara Depreminden almamız gereken en büyük ders, coğrafi riskler göz ardı edilerek kurulan şehirlerin, plansız-çarpık kentleşmenin ve mühendislik hizmeti almayan yapıların yurttaşlar için büyük bir tehdit olduğudur. Ancak bu ders alınmamıştır!

Kamucu bir yaklaşımla ele alınması gereken depremlere ve afetlere karşı hazırlıkta, mevcut siyasi iktidar pek çok konuda olduğu gibi sınıfta kalmıştır. Afet riski olan yerleşim yerleri taşınmamış, binalarımız depreme dayanıklı hale getirilmemiş, kent merkezlerinde deprem toplanma alanları oluşturulmamış, afet sonrası kriz yönetim senaryoları hazırlanmamıştır. Bu süre içinde imar planları depreme hazırlıklı şehirler yaratmak için değil, kentsel rantın dağıtılması için bir araç olarak kullanılmıştır. Parsel bazında yapılan imar tadilatları ile ormanlık alanlar ve su havzaları dere yataklarıyla birlikte yapılaşmaya açılmıştır. Deprem Şurası, Ulusal Deprem Konseyi gibi oluşumlar devre dışı bırakılmıştır.

Büyük beklentilerle hazırlanan Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planının gerekleri yerine getirilmemiştir. Başta okul ve hastaneler olmak

üzere, Türkiye'deki bina envanteri çıkarılmamış, mevcut yapılar hasar görülebilirlikleri ve riskleri esas alınarak gruplandırılmamıştır.

Kamusal bir hizmet olarak yerine getirilmesi gereken "yapı denetimi", tümüyle ticari bir faaliyete dönüştürülmüştür. Bu gibi hizmetleri kamu adına üretecek Odalarımız mesleki yeterlilik, eğitim, belgelendirme ve denetleme gereklilikleri yapı denetim süreçlerinden dışlanmıştır.

Türkiye'de İmar Barışı adı altında, projesi olmayan, hiçbir mühendislik hizmeti almamış 10 milyonu aşkın denetimsiz kaçak yapı ruhsatlandırılmıştır. 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremleriyle birlikte bir kez daha görülmüştür ki en büyük yıkım mühendislik hizmeti almamış yapılarda meydana gelmiş, en çok can kaybı bu yapılarda yaşanmıştır.

Oysa biliyoruz ki, afetlerin bundan sonra felakete dönüşmesini istemiyorsak; bütünlüklü bir plan, program, bu programı uygulayacak bir devlet yapılanması ve güçlü bir siyasi irade şarttır. Bilimi, planlamayı ve denetimi dışlayan, rantı egemen kılan bu politika modeli, çaresizliğin ve yetersizliğin değil, bilinçli bir tercihin ürünüdür.

Benzer felaketleri bir daha yaşamamak için derhal adım atılmalıdır. Yapı denetimi sistemi TMMOB ve bağlı Odalar, üniversiteler ve ilgili kesimlerin katılımıyla kamusal bir

anlayışla yeniden düzenlenmelidir. Yapılaşmadan kaynaklanan risklerin bertaraf edilmesi için çağdaş bir "risk yönetim" sistemi oluşturulmalıdır.

Güvenli yapılaşmanın sağlanması ve tüm bu süreçlerin sağlıklı işletilebilmesi için meslek odalarının sürece

etkin katılımını sağlayacak yeni bir planlama, tasarım, üretim ve denetim süreci modeli benimsenmelidir.

Depremlerde can kayıplarının önlenmesi için izlenmesi gereken tek yol mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin bilimsel-teknik doğruların ışığında

kamucu bir yaklaşımla uygulanmasıdır

Ülkemizin yıllar içinde enkaz altında kalmaması için, bilimin, tekniğin ve doğanın sesine kulak verilmelidir.

Ülkemiz, yurttaşlarımız bu büyük acıları hak etmiyor!

17 Ağustos Depremi Yıl Dönümü Etkinlikleri

17 Ağustos 1999 tarihinde yaşanan depreminin 24. yıl dönümünde TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu tarafından 17 Ağustos 2023 tarihinde İzmir'de anma etkinlikleri, basın açıklaması ve meşaleli yürüyüş gerçekleştirildi.

İlk olarak Mimarlar Odası İzmir Şubesi önünde sürdürülen Adalet

Nöbeti'ne katılan TMMOB üyeleri buradan Alsancak Türkan Saylan Kültür Merkezi önüne kadar bir yürüyüş gerçekleştirildi. İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Şantiye Tozu Tiyatro Topluluğu tarafından "15 Daireli Bir Apartman" isimli sokak oyunu sergilenmesinin ardından İMO İzmir Şube Başkanı Eylem Ulutaş Ayatar tarafından TMMOB İzmir İKK,

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Konak Belediyesi, Karabağlar Belediyesi, İzmir Kent Konseyi, Konak Kent Konseyi, Karabağlar Kent Konseyi ve Karşıyaka Kent Konseyi adına hazırlanan basın açıklaması okundu.

Daha sonra gerçekleştirilen meşaleli yürüyüş sonrasında 17 Ağustos Marmara Depreminde kaybettiklerimizin anısına denize karanfil bırakıldı.

Bilirkişilik Şirketleşemez!

TMMOB'un 29 Ağustos 2023 tarihinde Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz imzasıyla gerçekleştirilen açıklamada, ticari şirketlerin bilirkişilik yapmasının önünün açılmaya çalışıldığına vurgu yapıldı.

Bilirkişilik Kanunu'nun 2016 yılında Bilirkişilik Uygulama Yönetmeliği'nin ise 2017'de yayınlanmasıyla alanda köklü değişimler yaşandığını ifade edilerek, şöyle denildi:

"Yeni bilirkişilik dönemi ile bilirkişilik temel işlevinden saptırılarak bir meslek haline getirilmiş ve TMMOB alandan tamamen dışlanmış, Bilirkişilik Danışma Kurulunda bir temsilci bulundurma dışında bir rol verilmemiştir.

Ülkemizin en önemli Anayasal kuruluşlarından biri olan TMMOB ve bağlı Odaları ülke kalkınmasında ve ekonomisinde yaşamsal işleve sahip meslekleri bünyesinde barındırmaktadır. Ancak 6754 sayılı yasa ile mesleki uzmanlık alanlarımızın, bilirkişilik hizmeti veren/verecek olan üyelerimizin mesleki yeterliliklerinin belirlenmesi ve sicillerinin tutulması gibi süreçlerdeki etkinliğimiz kısıtlanmış ve mümkün olan en doğru biçimde yerine getirilmesi yönündeki çabalarımızın önü kesilmiştir.

Sürecin devamında,

Cumhurbaşkanı tarafından 2 Mart 2021 tarihinde açıklanan ve 30 Nisan 2021 tarih, 31470 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 'İnsan Hakları Eylem Planı'nın eylem planında 3.6.k. olarak tanımlı faaliyet ile "Öncelikle taşınmaz ve motorlu taşıt değerlendirme ile muhasebe alanlarında olmak üzere özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişilik yapabilmelerine ilişkin uygulama geliştirilecektir" denilmek suretiyle, daha önce uygulaması olmayan biçimde, özel hukuk tüzel kişilerinin yani ticari şirketlerin bilirkişilik yapabilmemesinin önü açılmıştır.

Son olarak da 8 Ağustos 2023 tarihli Anadolu Ajansının haberine göre; Adalet Bakanı tarafından: "Bugün itibarıyla gayrimenkul alanında özel hukuk tüzel kişi bilirkişilik uygulaması ülke genelinde başlamış oluyor" şeklindeki açıklaması ile ticari şirketlerin bilirkişilik yapması süreci fiilen başlatılmıştır.

6 Şubat 2023 Kahramanmaraş ve 20 Şubat 2023 Hatay depremlerinde de açıkça görüldüğü üzere, kamusal bir hizmetin ticarileştirilmesi felaketlere açık bir davetiyedir. Özel ve teknik konularda görüşüne başvurulmuş bilirkişiler adaletin yerini bulmasına hizmet eden bir araç olmalarının yanı sıra aynı zamanda bir kamu hizmeti görmektedir. Bilirkişiler tarafından

verilen görüşün tarafsız ve bağımsız olabilmesi için bilirkişinin görüş oluştururken hiçbir etki altında kalmaması gereği açıktır. Bu bağımsızlık ve tarafsızlık yalnızca uyuşmazlığın taraflarına karşı değil; aynı zamanda Adalet Bakanlığı'na, hâkime, savcıya, siyasal iktidara, basına ve kamuoyuna karşı da olmak durumundadır. Aksi halde adil yargılamadan söz edilmesi olanaklı değildir.

Özel hukuk tüzel kişileri, yani şirketler ise belirli ekonomik gayeler ışığında kurulan ve netice itibarıyla kâr odaklı çalışan yapılardır. Özel hukuk tüzel kişilerine görev verilmesi bilirkişiliğin ticari bir yapıya dönüştürülmesi sonucunu doğuracaktır. Bilirkişiliğin kamusal niteliğinin kârluluk bazlı ekonomik çıkar odaklı çalışan şirketlerle bağdaşması olanaklı değildir. Bilirkişilik hizmetinin gerçek kişiler tarafından yürütülürken dahi, meslek olarak algılanmaması gerektiğinin sıklıkla dile getirildiği ve hali hazırda bu anlamda ciddi sorunlar yaşandığı göze alındığında özel hukuk tüzel kişilerinin bu sorunu artıracığı da açıktır. Öte yandan bilirkişilik faaliyetinin özel hukuk tüzel kişilerine açılmasında bir kamu yararı da bulunmamaktadır.

Yine özel hukuk tüzel kişisi çalışanları da işin doğası gereği işverene ekonomik bağımlılığı olan emeği kar-

şılığında tüzel kişiden ücret alan yani ekonomik bir menfaat elde eden kişilerdir. Bir işverene ekonomik bağlılığı söz konusu olan bir kişinin, herkese karşı bağımsız olduğuna yönelik bir ifade sadece kâğıt üzerinde kalmaya mahkum bir ifadedir.

Bilirkişilerin sahip olması gereken nitelikler arasında yer alan; dürüstlük, güvenilirlik, sır saklama, sadakat ve özen yükümlülüğü, yasaklılık ve ret müesseseleri özel hukuk tüzel kişilerin karşılanabilecek ve işlerlik kazanabilecek nitelikler değildir.

Öte yandan, Adalet Bakanı tarafından bahse konu edilen taşınmaz değerlendirilmesi, meslek alanlarımızı doğru-

dan ilgilendirdiği için daha derin bir irdelemeyi gerektirmektedir.

Taşınmaz değerlemesinin özel hukuk tüzel kişilerine açılması ile bu alanın gayrimenkul değerlendirme şirketlerine terk edileceği açıktır. Her ne kadar bu şirketlerde SPK lisanslı gayrimenkul değerlendirme uzmanları çalıştırılsa da yaşanan deneyimler mühendislik, mimarlık diplomasına sahip olmayan değerlendirme uzmanlarının çoğunun binaların yapısal sorunları hakkında fikir yürütmekten uzak olduklarını, proje okumasını bilmediklerini, hatta yapı sınıfı ve gruplarını dahi ayırt edemediklerini ortaya koymuştur.

Hal böyleyken ve TMMOB ola-

rak bilirkişilik heyetlerinde ancak ve ancak SPK lisanslı mühendis ve mimarların görevlendirilmesi gerektiğini savunurken, bu alanın bir de gayrimenkul değerlendirme şirketlerine açılması adalet terazisinin dengesini onarılmaz şekilde bozacaktır.

Bu değerlendirmelerimiz kapsamında bir kez daha tekrar ediyoruz; özel hukuk tüzel kişilerinin yani şirketlerin bilirkişilik yapmasına olanak tanıyacak düzenlemelerden kaçınılması ve Bilirkişilik Kanunu'nun bu düzenlemelere cevaz veren hükümlerinin de acilen kaldırılması gerekmektedir."

TEOMAN ÖZTÜRK SOSYAL TESİSİ BAŞVURULARI BAŞLADI

TMMOB Teoman Öztürk Sosyal Tesisi 2023-2024 dönemi için başvuru ve kayıtlar başladı. 2 kişilik odalarda kahvaltı dahil kişi başı 1 aylık oda katkı payı 5500 TL olan Sosyal Tesis için başvurular web sayfası üzerinden yapılmaktadır.

TMMOB Teoman Öztürk Sosyal Tesisi'nde üniversitelerin mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı bölümlerinde lisans ya da yüksek lisans öğrenimi görenler ile TMMOB üyesi mühendis, mimar, şehir plancılarının yükseköğrenim gören çocukları konaklayabilir. 2 kişilik odalarda kahvaltı dahil kişi başı 1 aylık oda katkı payı 5500 TL'dir.

TMMOB Teoman Öztürk Sosyal Tesisi;

- 14.000 m2 kapalı alanda 2 bodrum kat, zemin katla beraber 6 yatakhane katı ve çatı katı olmak üzere toplam 8 katlıdır.
- Kadın ve erkekler için 2 ayrı bloktan oluşan Sosyal Tesis'te 161 adet çift kişilik banyolu, kişiye ait çalışma masası olan yatak odası bulunmaktadır.
- Her katta iki adet 50 m2 etüt odası ve tüm odalarında sınırsız internet vardır.
- Barınanların ihtiyaçlarını karşılamak üzere kafeterya, yemekhane, çamaşırhane, kütüphane, idari bölümlerle çağdaş hizmet sunulmaktadır.
- TMMOB Teoman Öztürk Sosyal Tesisi'nde ayrıca 500 kişilik konferans salonu, 250 m2 çok amaçlı salon, 575 m2 fuaye alanı, 1600 m2 forum alanı da yer almaktadır.
- 24 saat kamera ve görevliler ile güvenlik sağlanmakta görevlilerce odaların temizliği yapılmaktadır.

TMMOB Teoman Öztürk Sosyal Tesisi

Mehmet Akif Ersoy Mah. 295. Sokak No: 6 Yenimahalle/Ankara

Tel: 0312 386 10 38 Başvuru: <https://sosyaltesis.tmmob.org.tr>

Kamuda Çalışan Mühendisin Sesini Duyun!

TMMOB 28 Ağustos 2023 tarihinde Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz imzasıyla, kamu emekçilerinin maaş ve özlük haklarına ilişkin toplu sözleşme sürecine ilişkin bir basın açıklaması yaptı.

2024-2025 yıllarını kapsayan görüşmelerde anlaşma sağlanamadığı için hakem heyetine gidileceğine dikkat çekilen açıklamada şöyle denildi:

“Yapılan açıklamalara göre müzakereler sonucunda 11 hizmet kolunda ve genele ilişkin 50 maddenin mutabakata varıldığı açıklanmıştır. Diğer taraftan maaş artışları konusunda bir anlaşmaya varılamadığı için toplu sözleşmenin geneline ilişkin bölümünde mutabakat sağlanamadığı dolayısıyla Kamu Görevlileri Hakem Kurulu sürecinin başladığı ifade edilmiştir.

Mutabakat içeren genele ilişkin 50 maddenin; 31 maddesi bir önceki sözleşmenin (2022-2023 yıllarını kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme) maddeleri ile aynıdır. 12 maddesi ise bir önceki sözleşmenin kapsamının kısmen genişletildiği maddelerdir. Bu 12 maddede yapılacak artışların en düşük seviyede tutulduğu görülmüştür. Örneğin, 3 ayda bir ödenen toplu sözleşme ikramiyesi aylık ödemeye çevrilmiş ve katsayıda yapılan 2 pu-

anlık artış ile bugünkü rakamlara göre toplu sözleşme ikramiyesi aylık sadece 0.33 TL artmıştır.

Kamudaki Toplu Sözleşmeler Yandaş Sendikalarla Değil, Emekçilerin Gerçek Temsilcileriyle Yapılmalıdır!

En baştan dile getirmekte fayda var ki, iktidar ile yetkili yandaş sendika arasında mutabakata bağlanan 7. Dönem Toplu Sözleşme maddelerinin emekçiler ve özelde meslektaşlarımız açısından hiçbir anlamı yoktur. Bugüne kadar 14 yıl içinde 7 kez yapılan toplu sözleşmelerde kamu emekçilerine sadece daha fazla yoksulluk, güvencesizlik ve sefalet teklif edilmiştir.

Grev hakkını içermeyen, tarafların eşit biçimde masada bulunmadığı mevcut toplu sözleşme düzeninde, hükümet ve yandaş sendika arasında imzalanan Toplu Sözleşmeler kamu emekçilerinin ekonomik ve özlük haklarının her geçen yıl daha fazla erimesine neden olmaktadır.

Kamu emekçilerinin ve emeklilerin maaş zammı, yandaş sendika ile yapılan mutabakat ve TÜİK'in şaibeli enflasyon rakamları uyarınca değil, emekçilerin içinde bulunduğu derin yoksullaşma ve alım gücü kaybı dikkate alınarak yapılmak zorundadır. Yapılması gereken ilk şey, ülkemizdeki

açlık ve yoksulluk sınırları gözetilerek kamu emekçilerinin maaşlarının insanca yaşanacak bir düzeye yükseltilmesidir.

Kamuda Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Emeğini ve Taleplerini Yok Sayamazsınız!

Kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının ekonomik koşullarının ve özlük haklarının iyileştirilmesi talepleri, bu toplu sözleşme sürecinde de iktidar ve yetkili sendika tarafından göz ardı edilmeye, yok sayılmaya devam etmiştir.

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının talepleri üzerinden umut taşıdığı yapılmış ama mutabakat maddeleri içerisinde meslektaşlarımıza nitelikli bir kazanım sağlanmamıştır. Yetkili sendika meslektaşlarımızı ilgilendiren kendi talepleri konusunda bile irade gösterememiştir.

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının daha iyi koşullarda çalışma, emeğinin karşılığını alma ve hak ettiği şekilde yaşayabilme talepleri dikkate alınmak zorundadır.

Kamu Görevlileri Hakem Kurulu'ndan ülkemizin; sanayileşmesi, kalkınması ve gelişmesi açısından hayati öneme sahip meslekleri icra eden bizlerin ekonomik sorunlarının çözülmesi ve meslek onurumuzun ko-

runması konusunda adımlar atmasını beklemekteyiz.

Üyelerinin sorunlarının toplumun sorunlarından ayrılmayacağı bilinciyle, halktan ve emekten yana tavır alan, bu doğrultuda politikalar üreten ve mücadele veren, toplumsal sorumluluğu gereği toplumsal muhalefetin odağında yer alarak onurlu yürüyüşüne ve dik duruşuna devam eden TMMOB olarak siyasi iktidara ve kamu hakem heyetine bir kez daha sesleniyoruz:

Ek ödeme emekliliğe yansıtılmalı ve ödeme oranları %130 ile %150'den %180 ile %200 seviyesine yükseltilmelidir.

1. derecenin 4. kademesindeki mü-

hendis, mimar, şehir plancısı için ek gösterge 6400'e yükseltilmelidir.

Teknik Sorumluluk Ödemesi olarak her ay memur aylık katsayısının yirmi beş bin (25.000) ile çarpılması sonucunda bulunan tutarda ilave ödeme yapılmalıdır.

Özel Hizmet Tazminatı tavan oranı arttırılarak en az %260 olmalıdır ve bu oran emekli aylık ücretlerine de yansıtılmalıdır.

Kamudan emekli olmuş mühendis, mimar ve şehir plancılarının emeklilik haklarında ve aylıklarında iyileştirme yapılmalıdır. Emekli Sandığı Kanununda yapılacak bir düzenlemeyle her ay aylıklarıyla birlikte, (10.000) gösterge rakamının memur

aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ek olarak ilave ödeme yapılmalıdır. Mühendis, mimar, şehir plancılarının kamuda istihdam, atama ve güvenceli kadro konusunda ihtiyaca uygun alım talebi yaratılmalı ve buna uygun bütçe ayrılmalıdır. Kamu çalışanları ücretlerinde yapılan gelir vergisi dilimine bağlı mağduriyet giderilmelidir. Kamudaki mühendis, mimar ve şehir plancılarının taleplerinin savunucusu olmaya ve sorunların çözülmesi için her platformda mücadele vermeye devam edeceğiz. Tüm meslektaşlarımızı, mesleğimize sahip çıkmak, haklarımızı korumak ve insanca yaşayabileceğimiz bir ücret düzeyi için birlikte mücadele etmeye çağırıyoruz."

Umut Tacirliği

Kamu Görevlileri Hakem Kurulu'nun kararın açıklanmasının ardından 31 Ağustos 2023 tarihinde gerçekleştirilen açıklamada ise milyonlarca memur ve memur emeklisinin talebinin yok sayıldığı ifade edilerek, "2024 için ilk altı ay yüzde 15, ikinci altı ay yüzde 10; 2025 için de yüzde 6+5 zam yapılması kararlaştırıldı" denildi. Görüşmelerin tiyatroya dönüştüğüne dikkat çekilerek, "İktidar ile yetkili yandaş sendika arasında mutabakata bağlanan 7. Dönem Toplu Sözleşme maddelerinin emekçiler ve özelde meslektaşlarımız açısından hiçbir anlamı yoktur. Bugüne kadar 14 yıl içinde 7 kez yapılan toplu sözleş-

melerde kamu emekçilerine sadece daha fazla yoksulluk, güvencesizlik ve sefalet teklif edilmiştir. Mühendis, mimar ve şehir plancılarının talepleri üzerinden umut tacirliği yapılmıştır!" denildi.

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının taleplerinin hem iktidar hem de yetkili sendika tarafından göz ardı edildiğine dikkat çekilen açıklamada, şöyle denildi:

"Meslektaşlarımızın talepleri üzerinden umut tacirliği yapılmış ama toplu sözleşme maddeleri içerisinde meslektaşlarımıza nitelikli bir kazanım sağlanmamıştır. Yetkili sendika meslektaşlarımızı ilgilendiren kendi

talepleri konusunda bile irade göstermemiştir. Özetle; çalışma yaşamı kamu çalışanları için her geçen gün acımasızlaşacak, sömürü yoğunlaşacaktır. Emek ve insan odaklı, güvenceli bir çalışma yaşamı ve güvenceli bir gelecek; mühendis, mimar ve şehir plancıları dahil bütün emekçiler için temel ihtiyaçtır. Kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının sorunlarının yıllardır sürdürülen yanlış politikalarda ısrar edilerek çözülemeyeceği açıktır. Tüm meslektaşlarımızı, mesleğimize sahip çıkmak, haklarımızı korumak ve insanca yaşayabileceğimiz bir ücret düzeyi için birlikte mücadele etmeye çağırıyoruz."

ENERJİ BURADA KONTROL ALTINDA!

SIEMENS EMBS® Klemсан® finder® FEDERAL ELECTRIC® KAEL® BLACK LIGHT®

Approved
Partner
Value Added
Reseller

SIEMENS

Tel: 0 (232) 458 55 55
Fax: 0(232) 433 31 96

www.emaelektrik.com
info@emaelektrik.com

1203/5 Sokak No:2/J Yener İş Merkezi Yenişehir - İZMİR

KONTROL

çok yakında **SİZDE**

Sitemizde ki **B2B** sistemine girerek, fiyat listelerini inceleyebilir, alışveriş yapabilir, cari hareketlerinize bakabilirsiniz.

Yani artık kontrol sizde

Schneider
Electric

Weidmüller

TEM
TEM TEKNİK ELEKTRİK MALZEMELERİ TİCARET A.Ş.

Adres: 1203/5 Sokak No:3/A Yenişehir – İZMİR
Tel: 0 232 441 61 11
Mail: temelektrik@temelektrik.com
Web: www.temelektrik.com

Hiroşima'nın 78. Yılı ... NÜKLEER TEHLİKE TIRMANIYOR!

Nükleer Karşıtı Platform (NKP), Hiroşima ve Nagazaki'ye atom bombası atılmasının 78. yıldönümünde bir basın açıklaması yaptı. Nükleer silahlanmanın gün geçtikçe gelişme ve artış gösterdiğine dikkat çekilen açıklamada, küresel güvenliğe yönelik insanlığı doğasıyla birlikte yok edecek tehlikenin tırmanışının hızlandığı vurgulandı.

Sekreteryasını EMO'nun yürüttüğü NKP'nin 5 Ağustos 2023 tarihinde gerçekleştirdiği açıklamada, şöyle denildi:

"ABD'nin 2. Dünya Savaşı'nda Japonya'nın Hiroşima ve Nagazaki kentlerine attığı nükleer bombaların üzerinden tam 78 yıl geçti. Emperyalist kapitalizm, yok etme hırsıyla ürettiği insanlığın gördüğü en korkunç silahı gözü kara biçimde kullanmış ve yüzbinlerce insanı çevresiyle birlikte katletmiştir. İnsanlık suçu oluşturan bu kırımın hesabı ise hiçbir zaman sorulamamıştır. Dünyanın ilk atom bombası saldırısının acısı ve dehşeti unutulmazken; gün geçtikçe gelişme ve artış gösteren nükleer silahlanma, küresel güvenliğe yönelik insanlığı doğasıyla birlikte yok edecek tehlikenin tırmanışını hızlandırmıştır.

Başını ABD-Batı-NATO'un çektiği kapitalist-emperyalist saldırganlık ve yayılmacılık, ekonomik, toplumsal, kültürel, bütün alanlarda engel tanımamakta, sürekli çatışma ve savaş riskleri doğurmaktadır.

Hiroşima ve Nagazaki saldırısının ardından nükleer silahların üstünlük ve caydırma özelliğine tanık olan kapitalist ülkeler, nükleer silah üretimi ve nükleer santral faaliyetlerine ağırlık ve hız vermiştir. Yapılan araştırmalar, insanlığın geleceğini doğrudan tehdiren nükleer silahlara ilişkin terdirdigin edici rakamları ortaya koymuştur. ABD, Rusya, Çin, Fransa, Birleşik Krallık, Pakistan, Hindistan, İsrail ve Kuzey Kore'de yaklaşık 13000 nükleer başlık bulunmaktadır. Bunlardan bir bölümü karşılıklı anında otomatik ateşlenebilecek biçimde konuşlandırılmıştır. Yine Avrupa'da İtalya, Türkiye, Belçika, Almanya ve Hollanda topraklarında ABD-NATO nükleer silahlarını barındırmaktadırlar (Stockholm Barış Araştırmaları Enstitüsü'nün (SIPRI) 2023 yılı raporu, ICAN kaynakları).

Batı yayılmacılığıyla kışkırtılan Rusya ve Ukrayna savaşı ile birlikte iki ülke arasında giderek tırmanan şiddetin her an nükleer bir savaşa dönmesi

ihtimali ciddi bir tehdit olarak tüm dünyanın ortak sorunu haline gelmiştir. Bu ülkelerdeki nükleer santrallerin hedef alınması büyük facialara neden olacaktır. Nükleer savaşın kazananı olmayacağı, böyle bir savaşın insanlığın sonu olacağı açıkken "gerekli görülmesi halinde nükleer silah kullanılmaktan kaçınılmayacağı" yönünde yapılan açıklamalar, küresel güvenlik kaygılarını büsbütün arttırmıştır.

Ülkemizde ise nükleer silah ve nükleer santral hayaline eyleme dönüştürme çabası içinde bulunan siyasi iktidar, bölgede yaşanan çatışmalar ve savaşlara rağmen emperyalizmin saldırı örgütü NATO'nun nükleer paylaşımı kapsamında nükleer kitle imha silahlarına ev sahipliği yapmakta bir sakınca görmemektedir. Bu silahlar ülkemiz ve bölge halklarını açıkça hedef durumuna getirerek tehdit etmektedir.

Ülkemiz topraklarında konuşlandırılan ABD-NATO nükleer silahları derhal ve tamamen çekilmeli, İncirlik Üssü nükleer silahlardan arındırılmalıdır. Dünya insanlığının nükleer silahlarla yok olma tehdidinden kurtarılması, bölge ve dünya barışının sağlanması ve barış ortamının korunması için Birleşmiş Milletlerde ezici

bir çoğunlukla 2017 yılında kabul edilen Nükleer Silahların Yasaklanması Anlaşması daha fazla vakit kaybedilmeden imzalanmalı ve TBMM gündemine alınarak onaylanmalıdır.

Öte yandan; Türkiye'nin de taraf olduğu Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Anlaşması'na (NPT) tüm ülkelerin yükümlülüklerine samimiyetle uymasıyla daha güvenli bir gelecek sağlanacağı unutulmamalıdır. 1970'de kabulünden bu yana, bu temel anlaşmanın maddeleri arasında bulunan nükleer silahları giderek azaltma-kaldırma çabaları ve başka ülkelere konuşlandırmama hükümlerine yıllardır uyulmamaktadır.

Toplumsal hiçbir faydası olmayan, yaşamsal riskler barındıran Mersin'de deprem fay hattı yakınında inşa edilen, meydana gelen aksaklıklarla daha şimdiden tehlike yaratan Akkuyu Nükleer Güç Santrali başta olmak üzere, Sinop ve Kırklareli'nde kurulması planlanan santral ile nükleer silah projeleri durdurulmalıdır.

Yayılmacı, sömürü düzeni ekseninde insanlığın geleceğini tehdit eden savaş ve paylaşım planlarına karşı günümüzde olmadığı kadar güçlü bir barış hareketine ihtiyaç olduğu hatırlanarak, nükleer santraller ve nükleer silahlara yatırım yapan, bu araçları canlıların, doğanın yaşam hakkına

karşı kullanan, nükleer güç sahiplerine karşı ortak tutum alınmalıdır."

Hiroşima ve Nagazaki'de yaşamalarını yitirenlerin anıldığı açıklama, "Silahlanmaya ayrılan bütçenin ekonomik krizin derinleştiği, yaşamlarına yoksullukla mücadele eden halkımızın; beslenme, barınma, sağlık, eğitim gibi temel ihtiyaçlarını karşılamak üzere kullanılması için siyasi iktidar ve tüm muhalefet partilerini sorumluluğa, yurttan ve dünyada barış ve silahsızlanma çalışmalarını samimiyetle güçlendirmeye davet ediyoruz" ifadeleriyle tamamlandı.

İmmob elektrik mühendisleri odası izmir şubesi

İmmob makina mühendisleri odası izmir şubesi

7. İZMİR RÜZGÂR SEMPOZYUMU ve SERGİSİ
21-22 Eylül 2023

MMO TEPEKULE KONGRE VE SERGİ MERKEZİ
Anadolu Cad. No: 40 Bayraklı - İZMİR Tel: (232) 462 33 33 / 2299
www.ruzgarsempozyumu.org

/izmirruzgarsempozyumu /ruzgarsempozyum

İzmir, Rüzgâr enerjisi alanında sahip olduğu Rüzgâr Enerji Santralleri, Kanat ve Kule Üretim Fabrikaları, Mühendislik, Danışmanlık, Ar-Ge, Montaj, Servis, Bakım Hizmetleri Sunan Firmaları, Yan Sanayicileri, Proje Geliştiricileri, Ölçüm ve Test Firmaları, Yatırımcıları ve Rüzgâr Enerjisi alanında kurulmuş Dernekleri, Meslek Odası Faaliyetleriyle Rüzgâr Enerjisinin Başkenti niteliğine kavuşmuştur.

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi ve Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi tarafından 21-22 Eylül 2023 tarihlerinde Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde düzenlenecek olan 7. İZMİR RÜZGÂR SEMPOZYUMU ve SERGİSİ ise sektörün teknik içeriği en yoğun etkinliği konumundadır. Salgına rağmen hız kesmeden sonuncusunu çevrimiçi olarak gerçekleştirdiğimiz etkinliğimizi, "Rüzgâr Enerjisinin Başkenti" İzmir'de tekrar sektörün bileşenleriyle bir araya gelerek gerçekleştirmenin heyecanını yaşamaktayız.

7. İZMİR RÜZGÂR SEMPOZYUMU ve SERGİSİ, sektör bileşenlerinin bir araya gelerek bu alandaki son gelişmeleri değerlendirdiği, rüzgar enerjisi alanındaki geleceğin teknolojilerinin paylaşıldığı, teknik oturumların yanı sıra en yeni akademik gelişmelerin de ele alındığı oturumları ile akademi, sanayi, toplum iş birliğine katkı sunmayı hedeflemektedir.

<http://www.ruzgarsempozyumu.org>

Avrupa Birliği Enerji Yoksulluğu Rehberi

ENERJİ YOKSULLUĞU TEŞHİS KİTAPÇIĞI (*)

Çeviri : Elk. ve Elo. Müh. Şebnem Koyun
Elk. ve Elo. Müh. Işıl İnkaya Yapalı

(*) Odamız ve Şubemiz tarafından çeşitli zamanlarda gündeme getirilen en önemli konulardan birisi de enerji yoksulluğu olmuştur. Sağlıklı bireylerin oluşturduğu bir toplum için enerjinin ulaşılabilir ve kullanılabilir olması şarttır. Enerjiye ulaşım ayrıca bu nedenle temel insan haklarından sayılmaktadır. Aşağıda Avrupa Komisyonu için Mart-2023'te hazırlanan rapor özeti bulunmaktadır.

AB Komisyonu için rapor hazırlayan, Enerji Yoksulluğu Danışma Merkezi (EDYM) Enerji Yoksulluğu hakkında çeşitli yayınlar hazırlamaktadır. Bu bağlamda hazırladığı el kitapları da bulunmaktadır. Enerji Yoksulluğunu Anlama ve Adresleme Rehberi serisi altındaki dört kitapçıktan oluşmaktadır:

- “EYDM El Kitapları Kılavuzu: Enerji Yoksulluğunu Anlamak ve Ele Almak”: Her üç el kitabının ortak arka planını vermektedir.
- “EYDM El Kitabı 1: Enerji Yoksulluğu Teşhisi Kılavuzu”: Yerel düzeyde enerji yoksulluğunun pratik bir şekilde tespiti ve değerlendirmesine odaklanmaktadır.
- “EYDM El Kitabı 2: Enerji Yoksulluğunu Azaltmak için Planlama Kılavuzu”: Azaltma eylemlerinin nasıl hazırlanabileceğine dair bilgi ve öneriler vermektedir.
- “EYDM El Kitabı 3: Enerji Yoksulluğu Azaltma Planını Uygulama Kılavuzu”: Eylemlerin etkin bir şekilde uygulanmasına ilişkin pratik bilgiler sağlamaktadır.

El kitapları özellikle yerel kamu kurumlarının personelini hedef almaktadır. Ancak bu konuya duyarlı her kurum ve kişi için de rehber niteliğinde kullanılabilir.

EYDM El Kitabı 1: Enerji Yoksulluğu Teşhisi Kılavuzu

Teşhis, enerji yoksulluğunu azaltma çabalarını içeren bir sürecin başlangıcıdır ve temel nedenleri anlamak için esastır. Sağlam bir teşhis, etkili çözümler tasarlamak için doğru sorular sorup yanıtlamanıza olanak tanır. Örneğin; Bölgede enerji yoksulluğu var mı? Nerelerde yoğunlaşmış? Durumun ciddiyet seviyesi nedir? En çok etkilenenler kimlerdir? En önde gelen belirleyici faktörler nelerdir? İlgili paydaşların ve karar alıcıların bu sorunla ilgili algısı nedir?

İlk hedef, önceden bilginiz olsun ya da olmasın, enerji yoksulluğuna karşı hareket etmede bir başlangıç noktası oluşturmak olmalıdır. İster çok ister az kaynağınız olsun, atılan tüm adımlar önemlidir ve enerji yoksulluğundan etkilenen insanların hayatlarını iyileştirme amacı taşır. Harekete geçmek için en iyi zaman şimdidir ve durumu teşhis etmek doğru bir başlangıç noktasıdır.

Enerji yoksulluğunun olası varlığına yönelik uyarı sinyalleri her yerden gelebilir; çok yüksek enerji faturaları, tüketicilere yönelik mevzuat bilgileri, bina enerji ekipmanının önemli bir bölümünün eski olması, enerji ekipmanı

bakımının doğru ve zamanında yapılması gibi.

Bazı yerel yönetimlerde, ihtiyaçlar ile siyasi iradeler arasında bir uyum vardır, bu durumda tek sorun kanıtlarla yapılandırılmış teşhislerin üzerinde çalışmak için ve eylem planı oluşturmak için uygun kaynakların tahsis edilmesidir. Bu uyumun olmadığı diğer yerel yönetimlerde, bir başlangıç taahhüdü oluşturmak için siyasi düzeyde farkındalığın artırılmasına ihtiyaç duyulabilir. Bu durumda yine teşhisler için kanıt toplayarak sürece başlamak uygun olur.

Teşhis koymanın da bir maliyeti vardır ve bu, belediye personelinin bu amaçla harcadığı zamanla temsil edilir. Çalışmaya sınırlı kaynaklarla başlansa da sürecin döngüsel ve devamlı olduğu unutulmamalı, zaman ve insan kaynağı, bu göz önüne alınarak planlanmalıdır.

Enerji yoksulluğu coğrafi, kültürel ve ekonomik açıdan 7 pratik adımda ele alınabilir. Bu metodoloji, bağlamınıza uyarlanarak, sağlam bir dizi eylem geliştirmenize, enerji yoksulluğunu mevcut iklim ve enerji planlarınıza dahil etmenize yardımcı olabilir.

İlk adım, süreçte çalışacak hem belediyedeki kamusal iç paydaşları, hem

de Sivil Toplum Kuruluşları (STK) gibi dış paydaşları ve teşhis değerlendirmelerine önemli girdiler sağlayabilecek yereldeki gönüllü grup ve kişileri belirlemek olmalıdır.

ENERJİ YOKSULLUĞU TEŞHİSİNDE 7 PRATİK ADIM

BAĞLAM VE KOORDİNASYON

Adım-1: Enerji Yoksulluğunun Karmaşıklığını Anlama

Enerji yoksulluğu çok bileşenli bir konudur; hane halkının gelir, cinsiyet, bilgi durumu, mevcut elektrikli alet kullanımı, sunulan enerji kaynakları ve fiyatları gibi bileşenler vardır. Tüm olası faktörleri anlamak için, yerel yönetimler tarafından enerji yoksulluğunun nasıl tezahür ettiğine dair genel bakış belirlenmelidir.

Bir enerji yoksulluğu teşhisi, bölgenizdeki coğrafi, sosyal, teknik ve mali durumlara bağlı olarak birçok şekil ve boyutta olabilir. Bu nedenle, enerji yoksulluğunun ne olduğunu, nedenlerini, itici güçlerini, sonuçlarını ortaya koyarak başlayabilirsiniz.

Önemli nokta, yerel bir enerji yoksulluğu teşhisi için nihai hedefi hep akılda tutmak olmalıdır. Elde edilecek son çıktılar başlangıçta sahip olduğunuz tüm soruları yanıtlamanın yanı sıra süreç aşamasında ortaya çıkacak soruları da cevaplayabilmelidir. Bu nedenle çok yönlü ele alınmış olmalıdır. Örneğin, savunmasız (enerji yoksulu potansiyeli olan) grupların belirlenmesi, boyutlandırılması, enerji fakirliğinin büyüklüğü, karakterizasyonu, gruplandırılması vb.

Farklı bakış açıları ile araştırmanızı yaparken enerji yoksulluğunun çeşitliliğine yönelik birçok belge ve rapordan oluşan kaynak ve veri bulacaksınız. Teşhisin aşamalarında farklı durumlarda yararlı olabilecek örneğin; rastlayacağınız projeleri, bölgesel veya ulusal raporlar ve istatistikleri, veri kümelerini, makaleleri, bilimsel çalışma-

ları, haritaları vb. verileri kayıt altına almanız ve bir tabloya sınıflandırarak işlemeniz faydalı olacaktır.

Araştırmaya, bunlarla sınırlı kalmamak kaydıyla, enerji kullanımıyla bağlantılı olarak şu ana başlıkları konu alan belgeleri arayarak başlayabilirsiniz: İklim, Tesisler ve Konutlar, Mobilite, Sosyo-Ekonomik Yapılar, Politik ve Hukuksal Düzenlemeler, Katılım ve Farkındalık Yaratma.

ÖNERİLEN AKTİVİTELER

- Yerel bağlamınızda olası enerji yoksulluğu varlığına ilişkin uyarı sinyallerini listeleyin
- Teşhisin cevaplama gerektirdiğini düşündüğünüz soruların bir listesini yapın
- Bulduğunuz ve/veya diğer kuruluşlar tarafından paylaşılan konu ile ilgili çeşitli belgelerin, gerektiğinde erişim ve kullanımını kolaylaştıracak şekilde sınıflandırılmış bir listesini oluşturun.

Adım-2: İlgili Paydaşları Belirleme ve Sürece Dahil Etme

Enerji yoksulluğu, sosyal, enerji, barınma, sağlık ve çevre gibi birçok farklı toplumsal sektörü etkileyebilir ve bunlardan etkilenebilir. Bu nedenler, ilgili tüm sektörleri kapsayacak şekilde, farklı bakış açılarına erişmenizi sağlamak için hem İç Paydaşlar (yerel yönetim içerisinde) hem de Dış Paydaşlar (yerel yönetim dışından) ile ortak çalışma yapmak önemlidir.

İç Paydaşlar;

Bir teşhis hazırlanırken bilgi ve yaklaşım çeşitliliği oldukça faydalıdır. Girişimin liderliği hangi departmanda olursa olsun, gerçeğe dayalı bir enerji yoksulluğu teşhisini belirleyebilmek için, farklı bakış açılarının çalışmanın kapsamına ve hedeflerine uygun şekilde dahil edilmesini sağlamak gerekir.

Farklı departmanlardan iç paydaşlar uyumlu çalışma olasılıkları da göz önüne alınarak, işbirliği ve motivasyo-

nu artırmak için bir araya getirilebilir. Bu yaklaşım yalnızca anlayışınızı genişletmenize yardımcı olmakla kalmayacak, aynı zamanda çeşitli ekip üyelerinin sahipliğini de artıracaktır.

Ekip içinde rollerin tanımlanması ve süreç boyunca alacakları sorumlulukların belirlendiği bir zaman çizelgesi oluşturulması faydalı olur.

Dış Paydaşlar;

Yerel enerji yoksulluğu teşhisini başarısını artırmayı sağlayabilecek dış paydaşlar olarak; yerel uzmanlar, meslek odaları, STK'lar, Sosyal Hizmetler Birimleri, Kooperatifler, Araştırma Merkezleri, Üniversiteler, Enerji Kurumları, Enerji Şirketleri, Bankalar, Yatırım Fonları, size her konuda yardımcı olabilecek büyüklükteki işletmeler (KOBİ'ler) sayılabilir. Hatta Üniversiteler veya STK'lar, her iki taraf için de faydalı olabilecek bazı görevleri üstlenmeleri için lisansüstü öğrencileri ve gönüllüleri görevlendirerek size yardımcı olabilirler.

Dış paydaşları belirledikten sonra, onları projeye dahil edip etmemeye karar vermek için her birinin enerji yoksulluğuna olan ilgi seviyesini anlamak ve gelecekteki eylemleri geliştirmek üzere işbirliğine yatkınlıklarını araştırmak önemlidir. Bu aşamada dış paydaşları haritalandırmanıza ve sınıflandırmanıza yardımcı olacak tablolar oluşturmak faydalı olacaktır.

ÖNERİLEN AKTİVİTELER

- Tüm paydaşlar ile teşhis değerlendirmelerinizi paylaşmak ve sürecin devamı konusunda fikir birliğine varmak üzere bir toplantı düzenleyin.
- İç ve dış paydaş haritasını hazırlayın (farklı bakış açılarına göre sınıflandırma yapmak, özellikle savunmasız tüketicilerle güven ilişkisi olanlara odaklanmak faydalı olacaktır)
- İç ve dış paydaşlar ile ayrı toplantılar düzenleyerek, ortak hedefe ulaşmak üzere birlikte çalışma fırsatlarını

belirleyin.

BİLGİDEN YOLA ÇIKARAK TANIMLAMA

Adım-3: Bir Hipotez Oluşturma ve Analiz

Enerji yoksulluğunun çok boyutlu özelliği nedeniyle, resmin tamamını oluşturmak için, başlangıçtaki tüm gözlemleri içerecek ve yerel enerji yoksulluğunun nihai tanımını yapmaya yönlendirecek çeşitli hipotezleri içeren bir tablo derleyerek işe başlamak yararlı olacaktır.

Bu aşamada, çalışma gruplarının yerel zorluklara ve savunmasız vatandaşların korunmasına ilişkin pratik deneyimleri ile yapılan araştırmalardan elde edilen bilgiler ilişkilendirilerek, potansiyel sorunlarla ilgili bir dizi hipotez oluşturulabilir.

İlk adım olarak savunmasız tüketicilere odaklanılıp, enerji yoksulluğunu neyin karakterize ettiği, yoksulluğun nerede yayıldığı ve olası nedenleri ve etkileri tartışılabilir. Bu tartışmalar sırasında ortak unsurlara odaklanarak (alarm sinyalleri aynı coğrafi bölgeden mi ve/veya aynı insan gruplarından mı geliyor) hipotezi tanımlamak etkili olabilir. Bu tanımlama sırasında mümkün olduğu kadar geniş bakış açısı ile yaklaşıp tüm paydaşların görüşleri kayıt altına alınmalıdır. Daha sonra her hipotez eleştirel bir yaklaşımla, belirlenecek sorular üzerinden tartışılarak, analiz edilmelidir.

Son olarak bir sonraki adıma geçmeden, her hipotezin yeterince güçlü olduğu, üzerinde çalışılabilecek derecede veri/bilgi sahibi olduğu, daha ileri analizler için kaynakların varlığı sorgulanmalıdır. Hipotezinizin güçlük derecesi 4 seviyede (Yüksek, Orta, Zayıf ve Doğrulanmadı) kategorize edilebilir. Bu kategoriler şu şekilde tanımlanabilir:

Yüksek: Hipotez belirlenen sorulara net, güvenilir yanıtlar veriyor ve bu yanıtlar eldeki veriler ile desteklene-

biliyor. İleri aşamalarda hipotezin daha derin bir analizi yapılarak daha iyi anlaşılması olası.

Orta: Eldeki veriler belirlenen soruların tamamını yanıtlamak için yeterli değil, ancak soruları yanıtlamak için veri toplamak mümkün. Daha ileri araştırmalar yapılarak hipotezin doğrulanması olası.

Zayıf: Sorulara yanıt verilemiyor ve daha ileri araştırma olanakları sınırlı ya da yok. Riskli olmakla birlikte, paydaşların deneyimleri hipotezin daha ileri aşamalarda elde edilecek veriler ve yapılacak analizlerle doğrulanması ihtimaline işaret ediyor. Hipotezin doğrulanması ya da yanlışlanması olası. Bu kategorideki hipotezler için kaynaklar/ımlanlar dahilinde karar alınmalı, önceliklendirme yapılmalıdır.

Doğrulanmadı: Sorulara verilen yanıtlar sonucu hipotezin doğru olmadığı tespit edilmesi durumunda hipotez tamamen dışlanmalıdır, ancak yine de doğru olmayan hipotezler bile analiz sürecinde sizi daha derin bir anlayışa götürmüş olabilir ve düzeltilmiş, yenilenmiş hipotezler ortaya atılması sağlayabilir.

Bu adımda çok sayıda hipotez ortaya atıp, analiz ederek önceliklendirmek ve/veya doğrulanmış olanları seçmek önemlidir.

ÖNERİLEN AKTİVİTELER

• İç ve dış paydaşları içeren bir çalışma grubu ile yapılacak bir toplantıda, var olan veriler doğrultusunda, eleştirel bir bakış açısı ile, farklı görüşleri dikkate alarak analiz yönteminizi belirleyin. Bunun için her bir hipoteze yöneltilecek bir seri soru hazırlayın.

• Her bir hipoteze ve soru setine bakarak analiz için gerekli bilgi ve/veya veriye sahip olup olunmadığı değerlendirilmeli, sonrasında bunun ışığında analiz yapın. Analiz sonucu önceliklendirilmiş bir hipotez listesi oluşturun.

Adım-4: Toplanacak Verileri Belirleme: Göstergeler ve Kaynaklar

Gelecekteki eylemleri tasarlamak, uygulamak, gözlemlemek ve değerlendirmek için durumunuzu karakterize edebilecek göstergeleri veya bilgi kaynaklarını seçmek önemlidir. Göstergeler esasen eylemlerin sonuçlarını ölçmek için temel bir yöntemdir. Eylemlerin sonuçlarını gözlemek ve ölçmek için en uygun göstergelerin belirlenmesiyle başlamak doğru bir yaklaşım olacaktır.

Enerji Yoksulluğunun göstergeleri şu hususlar dikkate alınarak belirlenmelidir:

- Yerel etkiyi gözlemlemeye uygun olmalıdır. Gösterge tanımlanırken hangi veriler ölçülerek belirleneceği, şu anda mevcut veriye erişim olup olmadığı ve gelecekte verinin güncel ölçümünün yapılabileceği dikkate alınmalıdır. Ulusal seviye de var olan ve önemsenen bazı göstergeler yerelde gözlenmeye uygun olamayabilir. Bu nedenle hipotezinizi değerlendirmek üzere yerelde düzgün ölçümleyip izleyebileceğiniz verileri seçmeniz, bunları en az iki farklı zamanda (eylemden önce ve sonra) ölçebileceğiniz önemlidir.

- Göstergeler; problemin farklı yönlerden değerlendirilmesine imkan tanımalıdır. Örneğin toplumun sosyoekonomik koşulları, demografik özellikleri, iklim koşulları, bina tipleri, ekipman stoğu, enerji maliyetleri, kültürel alışkanlıklar gibi farklı yönleri içermelidir.

- Göstergeleri izlemek ve uygun şekilde veri toplayabilmek için bir bütçeye ihtiyaç olduğu unutulmamalıdır. Göstergeleri belirlenirken veri toplamak için gereken olası bütçe ve proje imkanları göz önüne alınmalıdır.

- Hem nicel hem nitel yönlü göstergeler dikkate alınmalıdır. İdeal olarak, nicel bilgi, durumu değerlendirmek

için ek girdiler sağlayabilen nitel bilgi ile birleştirilmelidir. Sadece nicel bilgi ile çalışmak kişisel perspektiflerin ve algıların gözden kaçırılmasına neden olabilir, bununla birlikte sadece nitel bilgi ile sayısal olarak ölçülebilir bir karşılaştırma yapmak mümkün olmaz.

Nicel göstergeler: sayısal veya istatistiksel olarak ifade edilen değişiklikler; olayların sıklığı, insanların sayısı, sıcaklık değerleri, artış/azalmadaki yüzdesel değerler. Bu tür verilerin toplanması ve yorumlanması kolay olabilir, ancak bu veriler kişisel bakış açılarından yoksun olabileceği gibi savunmasız hanelerin durumuna ilişkin ayrıntıları ve yönleri yakalayamayabilir.

Niteliksel veriler: daha çok gözlemlere dayanır ve genellikle anlatılar ve betimlemeler biçimini alır. Bu veriler, duygu ve algıları araştırmak ve ek iç görüleri elde etmek için yararlı olacaktır.

- Projenizin amacına bağlı olarak, göstergelerin esneklik ve nüans seviyesi toplumun farklı segmentlerini enerji yoksulluğu açısından tartabilecek derecede yüksek olmalıdır.

- Gösterge değerlendirildiğinde elde edilen çıktı tercihen sadece bir "evet" veya "hayır" sınıflandırmasından daha kapsamlı bir sonuç vermelidir. Farklı enerji yoksulluğu türleri, farklı savunmasızlık koşulları ve farklı şiddet seviyeleri gibi daha bilgilendirici ve ek ayrıntılar sağlayan çıktılar elde edilmelidir.

Ölçülebilir ve kesin bir gösterge tanımlamak zor olabilir. Bu nedenle, Yerel yönetimler ve Avrupa'nın dört bir yanından uzmanların katılımıyla ortaklaşa belirlenen Belediye Başkanları Sözleşmesi'nde yer alan 56 yerel enerji yoksulluğu göstergesi başlangıç için iyi bir kaynak olabilir. Bu, 6 ana başlıkta (İklim, Tesisler/Konutlar, Sosyo-Ekonomik Yönler, Mobilite,

Politika ve Hukuksal Çerçeve, Katılım ve Farkındalık Artırma) gruplandırılmış toplam 56 göstergelyi ihtiva eder.

Bu sözleşmeye, ilgili listeyi içeren bir çalışma şablonuna ve raporlamaya yardımcı olacak bir yönergeye şu bağlantılardan ulaşılabilir:

Covenant of Mayors: Alleviating Energy Poverty:

https://eu-mayors.ec.europa.eu/en/library/energy_poverty

Covenant of Mayors: reporting template (EXCEL table with indicators):

https://eu-mayors.ec.europa.eu/sites/default/files/2022-10/CoM-Europe_reporting_template_2021-final_0.xlsx

Covenant of Mayors: reporting guidelines:

<https://eu-mayors.ec.europa.eu/sites/default/files/2022-10/Covenant-reporting-guidelines-energy%20poverty-final.pdf>

ÖNERİLEN AKTİVİTELER

• Belediye Başkanları Sözleşmesi Enerji yoksulluğu göstergelerinden yerel bağlamanız için uygun olabilecek bir dizi gösterge belirleyin ve bunların, 3. Adımda belirlediğiniz sorulara yanıt vermede yararlı olup olamayacaklarını değerlendirin.

• Hem bir taban çizgisi belirlemek hem de göstergelerde zaman içindeki değişiklikleri izlemek için veri toplayabilmeniz ne kadar olası olduğunu anlamaya çalışın

Belediye Başkanları Sözleşmesi (Covenant of Mayors), dünyanın en büyük yerel girişimidir. Bu kapsamda, 10.000'den fazla belediye, Belediye Başkanları Sözleşmesi aracılığıyla iklim değişikliği konusunda harekete geçmek için siyasi bir deklarasyon imzalamıştır.

2015'ten bu yana, Avrupa'da Belediye Başkanları Sözleşmesi'ni imzalayan veya taahhütlerini yenileyen tüm belediyeler, enerji yoksulluğu konusunda harekete geçme taahhüdün-

de bulundular.

Bu sözleşme Avrupa Birliği taahhütleri ışığında, yerel yönetimlerin kendi bölgelerindeki sera gazı emisyonlarını azaltmasını, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine hazırlanmayı ve adil bir geçiş sağlamak için kilit bir eylem olarak enerji yoksulluğuyla mücadele etmeyi hedefler.

Adım-5: Veriler ve İlave Kanıtları Toplama

Bu adımda, önceki adımlarda soruların yanıtlamak için seçilen göstergelere ait veriler toplanmalıdır ve önceki adımlarda belirlenen hipotezi destekleyecek ek kanıtlar aranmalıdır. Verinin, kaynağı ne olursa olsun, yararlı olması için belirli temel ilkelere uygun olduğunu doğrulamak önemlidir:

1. Coğrafi Dağılım: Toplanan veriler ve kanıtlar ilgi alanınıza göre ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde mevcut ve sınıflandırılmış olmalıdır. Daha önce belirtildiği gibi, ulusal düzeyde mevcut olan veriler, analiz için ilginç bir başlangıç olsa bile yerel bağlamanızı temsil etmez, yerel özellikleri ve varyasyonları gizleyebilir. BU nedenle ulusal verilerin ölçüğünü yerel düzeye doğrudan indirgemek uygun olmaz.

2. Zaman Dağılımı: Zamansal değişimi doğru değerlendirebilmek için farklı zaman dilimleri (aylık, yıllık vb.) için veri kümelerinin olmalıdır. Ayrıca, verilerin gelecekte eylemlerinizin değişikliklerini ve etkinliğini izleyebilmek için güncel olarak tekrar toplanabileceğinden emin olmalısınız. Hipotezi değerlendirmek için verilerin hangi sıklıkta güncellenmesi gerektiğini göz önünde bulundurmanız da önemlidir.

3. Geçerlilik ve Güvenilirlik: Toplanan verilerden özellikle doğrudan temin edilmemiş olanları için kaynak kontrolü yaparak gerçekliğinin güvenilirliğini doğrulamalı, nicel verilerin

istatistiksel ilkelere göre toplandığın-
dan emin olmalısınız. Kaynağın verileri
toplamak için kullanılan süreci doğru
bir şekilde açıklamış olmasına ve veri
sağlayıcıların iletişim bilgilerine sahip
olmasına dikkat edin. Veriler belirli bir
rutine uyularak toplanmazsa, önyargılı
olabilir ve sizi yanlış veya etkisiz bir
karar vermeye sevk edebilir. Verilerin
derlenme süreci açık olmalı, örneklem
büyüklüğü ve numunenin nasıl tanımlan-
dığı belirtilmelidir.

Mevcut verileri inceledikten son-
ra, sorduğunuz soruları yanıtlamak
için yeterli bilgiye sahip olduğunuzu
düşünmüyorsanız ilave bilgiler topar-
lamak için anketler, odak grupları ile
röportajlar ve sensörler, ölçüm ekip-
manları ve mobil uygulamalar gibi
farklı metodolojiler kullanabilirsiniz.

Seçtiğiniz göstergeler için hangi
yöntemin daha uygun olduğunu dik-
katlice değerlendirin. Ayrıca, bazı yön-
temler diğerlerinden daha fazla zaman
alıcı olabileceğinden, bu aşamada za-
man çerçevenizi ve bütçenizi takip et-
tiğinizden emin olun.

ÖNERİLEN AKTİVİTELER

- Elinizdeki mevcut bilgi ve veri-
yi gözden geçirin ve bunların seçilen
göstergeleri etkin bir şekilde karakter-
ize edip edemeyeceğini değerlendirin.
- Mevcut bilgilerde doldurulma-
sı gereken boşluklar olup olmadığını
belirleyin. Durum buysa, eksik bilgileri
toplamanın en iyi yolunu değerlendirin.

Adım-6: Tüm Veri ve Bilgilerin İşleme

Göstergeleri seçtikten ve bunları
yeterince temsil eden bilgileri toplama-

dıktan sonra, 3. Aşamada hazırlanan
tabloyu tüm çeşitli paydaşların kat-
ılımı ile incelemeye başlamalısınız.
Toplanan verileri analiz etmenin tek
bir doğru yolu yoktur, yöntem toplana-
nan bilgilere ve ele almak istediğiniz
sorulara bağlı olarak değişecektir.

Başlangıç olarak, yalnızca bir gös-
tergeyi ele alabilir ve hipotezle ilgili
açık uçlu sorularınıza cevap verebilir-
siniz veya bir dizi gösterge belirleyip
bunları birbirleriyle karşılaştırarak ya da
birlikte değerlendirebilirsiniz. Birleşik
bilgi elde etmek için matematiksel işlem
yoluyla normalize ve bütüncül bir sonuca
varabilirsiniz. Bu yöntemi benimseyerek,
birden çok faktörün farklı etkilerini belirleyebilirsiniz.
Örneğin, bina enerji verimliliğinin %50
yaşa, %25 bina tipine ve %25 yalıtıma
göre açıklandığını görebilirsiniz. Haritalar,
grafikler diğer görselleştirme teknikleri,
analizinize yardımcı olarak kullanılabilir.

Eğer hem nitel hem de nicel bilgileri
entegre edebiliyorsanız bu çok faydalı
sonuçlar elde etmenizi sağlayacaktır. Mesela
sadece sosyo-ekonomik ve altyapısal
göstergeler aracılığıyla ölçülen enerji
yoksulluğu değil, aynı zamanda enerji
yoksullarının çeşitli profillerinin konfor
algısı da analize eklenirse daha etkili bir
değerlendirme yapılabilir.

Enerji yoksulluğunun sebepleri çok
boyutlu olduğu için, her zaman birden
fazla göstergeye ihtiyacınız olacaktır.
Örneğin, belirli bir mahalledeki yaşlılar
arasında enerji yoksulluğunu araştırmak
istiyorsanız, o mahalledeki enerji faturalarının
ödenme oranı, mahalledeki yaşlı nüfus dağılımı,
faturalı borçlar, mahallelinin enerji harcama
ve gelirleri, konutların enerji verimliliği ve
ek olarak ısıl konfor algısı göstergeleri
analize katkıda bulunur.

Sonuçların ışığında hipotezi yeniden
analiz etme ihtiyacı duyabilirsiniz.

Bazı durumlarda sonuçlar anlamsız
gelebilir ve ek veri analizi gerektiren
gizli bir ayrıntı olabilir. Örneğin, eski ve
enerji açısından verimsiz konutlara sahip,
gelir açısından fakir bir mahalledeki
vatandaşlar, enerji yoksulluğu içinde
değilmiş gibi görünerek herhangi bir
borç veya fatura ödeme sorunu yaşama-
yabilir. Ancak, durum böyle olmayabilir ve
analizde daha derinine inmek için yeterli
kanıt bulunmalıdır. Bu bölgede insanlar
evlerini uygun şekilde ısıtmamaya veya soğut-
mamaya karar vermiş olabilir, bu da düşük
enerji faturalarına ve aynı zamanda düşük
termal konfora neden olabilir. Bu durumda,
daha fazla araştırma yapmak, muhtemelen
eksik tüketimi analiz etmek ve hatta bu
insanların evlerinde nasıl hissettiklerini
araştırmak için görüşmeler yapmak
gerekebilir. Aceleci sonuçlara varmaktansa
emin olmak daha iyidir. Bu adımda açık
fikirli olmak ve toplanan bilgilerin tüm
yönlerini anlamaya çalışmak çok önemlidir.
Aynı nedenle, kilit paydaşların, özellikle
hedef kitle ile daha yakın temasta olan ve
doğrudan iletişim kurabileceklerin bu
tartışmaya dahil edilmesi esastır. (örn. Sivil
Toplum Kuruluşları, Sosyal Hizmetler, vb.).

Göstergeleri birbiriyle ilişkilendirmek
için basit bir formül kullanılabilir veya
istatistiksel yöntemler uygulanabilir. Nedenler
ve sonuçlar arasındaki korelasyonlar,
olasılıklar ve belirsizlikler hakkında harici
bir veri uzmanının desteğiyle daha derin
değerlendirmeler yapılabilir.

Yukarıdaki tüm akıl yürütmeleri
değerlendirdikten sonra, yeni toplanan
verileri ve oluşturulan göstergelere dayalı
bilgileri hipotez tablonuzla entegre edebilir
ve gerekiyorsa eylem planı için önceliklendirmenizi
güncelleyebilirsiniz.

Tüm bu süreç boyunca önemli olan; veri ve
bilgilerin ilerleyen zamanlarda

güncel olarak tekrar toplanabilecek faydalı ve tutarlı bilgilerden oluştuğuna emin olmanızdır. Enerji yoksulluğuyla mücadelenin bir süreç olduğunu ve enerji yoksulluğunu etkileyen farklı faktörlerin zaman içinde değişebileceğini unutmayın. Bu nedenle, teşhisinizin bugün enerji yoksulluğunun bir resmi olduğunu ve bunun yıllar içinde çok farklı olabileceğini hesaba katmak önemlidir. Ayrıca, yönetimler tarafından yapılacak değişiklikler ile savunmasız tüketicileri desteklemek için uygulanan yaklaşım ve önlemler de değişikliklere katkıda bulunabilir.

ÖNERİLEN AKTİVİTELER

- Hipotez, göstergeler, veri setini içeren bir tablo tasarlayın. Her bir hipotezi belirli göstergeler ile değerlendirmek üzere gereken veri seti ile birleştirin.

- Farklı gösterge gruplarının ve bağlantılı veri setinin yerel enerji yoksulluğunu karakterize etmeye ne şekilde katkıda bulunabileceğini tartışın.

SONUÇLANDIRMA

Adım-7: Yerel Enerji Yoksulluğunu Tanımlama ve Duyurma

Artık ortaya koyulan, toplanan ve analiz edilen tüm farklı unsurlar toplanıp, sonuç Enerji Yoksulluğu Teşhis Raporu oluşturulabilir.

Teşhis aşamasını, benimsenen metodolojinin ve gerçekleştirilen adımların kaydını tutarak yapılandırılmış şekilde raporlamak önemlidir. Bu, ne yapıldığını hatırlamayı kolaylaştıracak ve teşhisi nasıl yaptığınızı anlamak isteyen dışarıdan bir kişi için süreci daha net hale getirecektir.

Tüm sürece başlarken belirlediğiniz ana hedef dokümanına odaklanın ve topladığınız göstergeler ve bilgilere göre hipotezinizin gelişimini gösterin. İzlediğiniz çeşitli yaklaşımlara dayalı olarak güvenilirlik hakkında rapor oluşturun. Ulaşılan tanım yalnızca varsayımlara ve tam olarak doğrulan-

mamış göstergelere dayanıyorsa, bunun açıkça belirtilmesi ve tanımın hala tam olarak doğrulanması gerektiğinin altının çizilmesi gereklidir.

Sonlandırma adımının önemli olan diğer bir kısmı da, önerilen eylemleri destekleyebilecek farklı kitlelerin ilgisini çekmek için bilgilerin nasıl kanalize edileceğini, duyurulacağını anlamaktır. Siyasi iradeyi harekete geçirmek ve/veya fon elde edebilmek için iletişime geçmek ve fikir birliği sağlamak güçlü bir araç olacaktır.

Bunu başarmak için iletmek istediğiniz temel mesajları belirleyin ve hedef kitlenizi tanımlayın. Vatandaşlara Belediyenin harekete geçtiğini ve paydaşlara ek faaliyetler için bütçe ayrılması gerektiğini iletmek de gerekebilir. Daha sonra nasıl, nerede ve ne zaman iletişim kuracağınıza karar vermelisiniz. Bunun için farklı yaklaşımlar kullanılabilir; mesela bir kampanya geliştirebilir, yüz yüze toplantılar düzenlenebilir veya e-posta gönderilebilir. Web sitenizi veya sosyal medya kanallarınızı kullanabilir veya sonuçları bir etkinlik sırasında sunmayı tercih edebilirsiniz.

ÖNERİLEN AKTİVİTELER

- Enerji yoksulluğu teşhis raporu taslağınızı yazın ve değerlendirmelerini almak için çeşitli paydaşlarla paylaşın. Düzenlemeyi tamamlamak için bir odak kişi atayın.

- Açık ve öz ana mesajları ve belirli hedef kitleleri listeleyin. Çeşitli iletişim kanalları onlara ulaşmanın olası yollarını değerlendirin.

Bölgeniz için doğru yöntemler, materyaller ile duyurulacak, gerçekçi hipotezler sonucu oluşturulmuş Teşhis tanısı önemlidir ve bir sonraki adım olan Planlama için temel oluşturacaktır.

Enerji yoksulluğu çok yönlü bir sorundur. Yeterli bilgiye sahip olmadığınız ve sürekli olarak daha fazlasına

ihtiyaç duyduğunuzu düşünebilir ve hatta bu hızla değişen dünyada, teşhisi tamamladığınızda senaryonun çoktan değişmiş olduğu hissine de kapılabilirsiniz. Devam etmek için yeterli temeliniz olduğunu hissedene kadar teşhis aşamasındaki çeşitli adımları yineleyebilirsiniz. Ancak, planlama ve uygulamaya geçmenin, yerel seviyenizdeki enerji yoksulluğu durumunun daha iyi anlaşılmasını da sağlayabileceğini göz önünde bulundurmalısınız. Sonuç olarak bunun döngüsel ve devam edecek bir süreç olduğunu unutmayın.

Tüm sürecin genel amacı, enerji yoksulluğuyla mücadeleye başlamak ve mevcut teşhis üzerine planlanan küçük eylemler bile olumlu bir etki sağlamaya katkıda bulunabilir.

(*) Avrupa Enerji Yoksulluğu Rehberi, Enerji Yoksulluğu Danışma Merkezi (EYDM) tarafından Mart 2023'de Avrupa Komisyonu için hazırlanmış bilgi niteliğinde bir dizi kitapçıktan oluşmaktadır. Teşhis kitapçığı, Yerel Yönetimler ve uygulayıcılar için oluşturulmuş bu kitapçık serisinden biridir. Bu yazı söz konusu kitapçığın özeti niteliğinde hazırlanmış ve kitapçıkta öne çıkan noktalara değinilmiştir. Daha fazla detay için lütfen ilgili kitapçığa başvurunuz.

Ayrıca bu kitapçıkta çok sayıda internet bağlantısı ve aksiyonlar sırasında kullanılacak pratik tablolar, şablonlar verilmiştir. Kitapçığın tanıtımının yapıldığı bu yazıda bunlardan az sayıda örnek verilmiştir. Tamamına erişim için alttaki bağlantı aracılığı ile kitapçık metninin tamamına ulaşılabilir.

https://energy-poverty.ec.europa.eu/about-us/news/practical-guide-energy-poverty-diagnosis-access-our-new-handbook-2023-03-02_en

Enerji yoksulluğu Danışma Merkezi resmi web sayfasından, bu kitapçık dışında, bu konuda hazırlanmış çeşitli eğitimler ve videolar da ulaşılabilir, merkezin bu alanda paydaşları ile düzenlemekte olduğu etkinlikler ve yürüttüğü çalışmalar hakkında bilgi alabilirsiniz.

https://energy-poverty.ec.europa.eu/index_en

Yurtta Barış Dünyada Barış İstiyoruz!

TMMOB'den Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz imzasıyla 1 Eylül 2023 tarihinde yapılan basın açıklamasında "Yurtta Barış Dünyada Barış" vurgusu yapılarak, "Bu ülkenin mühendisleri, mimarları, şehir plancıları olarak bizler 'yurtta barış, dünyada barış' istiyoruz" denildi.

Açıklamada 2. Dünya Savaşı'nın başlangıcının aynı acılar bir daha yaşanmaması için Dünya Barış Günü olarak ilan edildiği hatırlatılarak şöyle denildi:

"Yaşanan onca yıkım ve vahşete rağmen, dünya üzerindeki savaş, çatışma ve şiddet bir türü son bulmuyor. Sınırsız bir sömürü arzusuyla işleyen küresel kapitalist düzen, dünya halklarını birbirine kırdırmaya, kan dökmeye, çatışmaları kışkırtmaya devam ediyor.

Başta Ortadoğu ve Ukrayna olmak üzere dünyanın pek çok bölgesinde emperyalist güçlerin körüklediği savaşlar ve iç çatışmalar yaşanıyor. İnsanlar evlerinden, şehirlerinden, ülkelerinden göç etmek zorunda kalıyor. İnsan onurunu ayaklar altına alan şartlarda ve her türlü sömürüye maruz kalarak yaşamaya mahkûm ediliyor.

Savaş bizden uzakta değil, emperyalizmin güç ve kar hırsıyla hepimizin hayatını her an tehdit eden bir olgu ve hemen yanı başımızda duruyor.

Bizler, Türkiye'de, savaş ve çatışmaların uzun yıllardan beri devam ettiği bir coğrafyanın parçasıyız. Uzun yıllar boyunca ülkemizde ve bölgemizde yaşanan çatışmaların yarattığı acıların en yakın tanıklarımız. Bu ülke halklarının barış ve kardeşliğe olan ihtiyacına rağmen, ülkemiz her geçen gün daha fazla savaşın ve şiddetin parçası olmaya devam ediyor. Kürt sorununda çatışma ve şiddet politikalarına dayalı yaklaşım, siyasi iktidarın müdahaleci dış politikası ve komşu ülkelerimizle bitmeyen gerilimler ülkemizin sürekli bir çatışma ve savaş tehdidi altında olmasına neden olmaktadır.

Sonucu ne olursa olsun kazananı daima emperyalist odaklar, kaybedeni ise yoksul bölge halkları olan bu savaşlardan artık bıktık ve yorulduk. Barışa ve kardeşliğe olan özlemimiz ve ihtiyacımız her geçen gün katlanarak büyüyor.

Cumhuriyet'in ikinci yüzyılının hemen eşliğindeyken, 1 Eylül vesilesiyle,

kurucu söylemlerinden olan 'Yurtta barış Dünyada barış' sözünü inatla ve ısrarla dile getiriyoruz.

Ancak biliyoruz ki 'savaşa hayır' demek, 'barış talep etmek' tek başına yeterli değildir. 'Savaşa hayır' demek, aynı zamanda emperyalizme dur diyebilmektir. Emperyalist güçlerin tüm dünyayı tahakküm altına alma hırsına ve enerji kaynaklarını kontrol etme arzusuna dur diyebilmektir. Bugün özellikle ülkemizde, iktidarın izlediği NATO yanlısı militarist politikaları reddetmek; ülkede, bölgede, dünyada barışı ve halkların kardeşliğini savunmak; savaşlara, işgallere, her türden yayılmacılığa karşı çıkmak demektir.

Barış için mücadele etmek ancak ve ancak eşit, özgür, adil bir ülke ve dünya talebiyle mümkündür. Bu ülkenin mühendisleri, mimarları, şehir plancıları olarak, çatışmaların ve silahların sustuğu, komşularıyla barış ve dostluk içinde yaşayan bir ülke istiyoruz. Sınırları içinde yaşayan farklı inançların, kültürlerin, kimliklerin barış içinde kardeşçe yaşayabildiği bir ülke istiyoruz. Bu ülkenin mühendisleri, mimarları, şehir plancıları olarak bizler 'yurtta barış, dünyada barış' istiyoruz!

Silahın ve şiddetin yarattığı korkuya karşı, barışın umuduna ihtiyacımız var. İçinden geçtiğimiz bu tarihsel eşikte, gerçekten demokratik, eşit, özgür, adil bir ülke ve dünyada yaşayabilmek için, tüm insanları barış umudunu büyütme çağırıyoruz."

VII. ELEKTRİK TESİSLERİ ULUSAL KONGRE ve SERGİSİ

1-3 Kasım 2023
Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi
İzmir

www.izmir.emo.org.tr | izmir@emo.org.tr | +90 232 489 34 35 | @EMO_Izmir | f.emoetuk | t.emoetuk
https://etuk.org.tr

Odamız adına Şubemiz tarafından 2009 yılından bu yana altı kez düzenlenen Elektrik Tesisleri Ulusal Kongre ve Sergisi'nin yedincisi 1-2-3 Kasım 2023 tarihlerinde İzmir Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde gerçekleştiriliyor.

Kongre'de "Güç ve Enerji Sistemleri", "Bakım Teknolojileri", "Aydınlatma", "Yapı Elektronik Sistemleri", "Binalarda Elektrik Tesisatı", "Otomasyon", "Dijitalleşme ve Yapay Zeka" konularına ilişkin oturumlar, paneller ve özel etkinlikler düzenlenecektir. Kendi alanlarında ulusal ve uluslararası çapta uzmanlıklarıyla tanınan mühendisler ve akademisyenlerin katılımıyla gerçekleştirilecek olan kongre, ülkemizin mühendislik birikimini artırmayı hedeflemektedir.

Kongre ile eşzamanlı olarak gerçekleştirilecek sergide, elektrik, elektronik, enerji, otomasyon, aydınlatma alanında faaliyet gösteren ulusal ve uluslararası ölçekteki firma ve kuruluşlar, sektör profesyonelleriyle buluşacaktır. Etkinlik sırasında mesleki deneyimin yanı sıra yeni geliştirilen teknolojiler ve hizmetlerin tanıtılacağı bir paylaşım platformu oluşturulacaktır.

Elektrik sektörünün büyük buluşma noktası olan Kongre ve Sergimizde, ülkemiz sanayisinin gelişmesine katkıda bulunmak isteyen, elektrik, elektronik, enerji, aydınlatma, otomasyon sektörlerinin bileşeni tüm kişi ve kuruluşlarla birarada olmayı diliyoruz.

ETUK 2023 Tanıtım Videosu

<https://bit.ly/44C7vS4>

Online Kayıt-Ücretsiz Davetiye

<https://bit.ly/3PbBfQd>

• Voleybol milli takımımızın şampiyonluğu ertesinde adet olduğu üzere federasyon, direktör ve oyunculara prim konusunu açtı. İtalyan hoca söz sahibinin yalnız oyuncular olabileceği açıklamasından sonra konuşan takım kaptanı Eda Erdem; "Atatürk'ün sporcu kızları, ülkesi adına kazandıkları başarıyı pazarlık konusu yapmaz. Ne prim ister, ne de başka bir şey.85 milyona yaşadığımız mutluluk yeter". Kulakların çınlasın Fatih Terim ve onun "sporcu" avaneleri.

• Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş açıkladı. Günaydın demek cahiliye dönemi âdeti". At Ali, at, baklayı ağzından at.

• Depremde çadır sattığı için büyük tepkiler alan Kerem Kinik genel kurul sonrası "taltif" aldı. "O şimdi Kızılay'ın "iyilik ve merhamet elçisi".

• Akbelen'deki ağaç katliamı toplumun her kesiminde nefret ve hüznle karşılanırken, yönetenlere Gezi direnişini hatırladı. Bahçeli "Nasıl ki Gezi Parkı'nda konu ağaç değilse Akbelen' de de ağaç olmadığı kesindir". KESİN o zaman. Kestiler zaten.

• Erkin Koray'ı kaybettik. Fesuphanallah tan Öyle Geçer Bir Zaman'a, Çöpçüler'den, Esterabim'e, Şaşkın'dan Sevince'ye. Biz seni çok Sevdik Erkin BABA.

• Galatasaray Meydanı'nda açılma yapmak isteyen Cumartesi Anneleri AYM kararına rağmen her seferinde gözaltına alınıyor.

• RTÜK başkanı "Atatürk" dizisini yayından kaldıran Disney Plus'a tepki gösterdi. "Savunması alınacak, inceleme başlatılmıştır. TRT, Osmanlı dizilerinden vakit bulup da Atatürk'ü hatırlarsa, Türkiye "Atatürk" dizisi seyretmek için özel bir kanala muhtaç kalmaz.

• Bir kurtarıcı olarak sunulan ve bazı yurttaşların da umudumuz dediği Mehmet Şimşek, Körfez ülkeleri gezisi sonrası gerçek umudu açıkladı. "Körfez'den Türkiye'ye çok önemli imkânlar tahsis edilecek". Biz de her şeyi onlara tahsis edeceğiz.

• Meral Akşener, "Kılıçdaroğlu'nun adaylığına engel olamadığım için özür dilerim" dedi. Siyasi hayatı gelgitlerle dolu Akşener'in geldiği yer şimdilik burası. Gittiği yer merak konusu değil.

• THY huzur haklarına yüzde 149 zam yaparak 62bin TL'ye yükseltti. HUZUR hakları İSLAMDA.

• Deprem sonrası yurtların-daki öğrencileri depremzedeler gelecek diyerek so-kağa atan Kredi ve Yurtlar Kurumu bu kez de depremzedeleri, öğrenciler gelecek diye yurtlardan çıkarıyor.

• Tutuklanan meslektaşları için eylem yapan 5 gazete-ciye dava açıldı. Duruşma 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'nde. Artık çalışamayacaklar.

• Gazeteci Barış Pehlivan, Cumhuriyet gazetesindeki "5" başlıklı köşe yazısı nedeniyle mafya üyelerinden daha tehlikeli görülüp kul-landırılmayan indirim nedeniyle 5. kez hapse girdi.

Projeye özel
anahtar teslim çözümlerde
lider Ulusoy Elektrik

34 yıllık tecrübesiyle OG elektrik dağıtım ekipmanlarının entegre üretiminde anahtar teslim çözümler sunan **Ulusoy Elektrik**, dünya standartlarındaki üretim kalitesiyle yurt içi ve yurt dışı pazarlarda etkinliğini artırıyor.

www.ulusoyelektrik.com.tr

[@](#) [in](#) / ulusoyelektrik

ULUSOY
electric

An Eaton Brand

GLOBAL ÇÖZÜM ORTAKLARIMIZ

güven üretiyoruz

aselsan

Hanwha
Techno

ROSSLARE

AVIGILON

HIKVISION

Schneider
Electric

axx4next

milestone

Qognify

CathexisVision®
Video Analytics Management Platform

PELCO

VANDERBILT

Global Positioning

maxlogic & mavigard

yangın ve gaz algılama sistemleri

